

Time :2 1/2hrs

Marks: (75)

NOTE :1) All questions are compulsory.

2) Draw neat diagrams wherever necessary.

3) Figures to the right indicate full marks.

Q.1) Attempt any two.

(15)

- A) Explain the circular flow of income in a closed economy.
- B) Discuss the prosperity phase of trade cycle.
- C) Explain the determination of equilibrium level of income in open economy.

Q.2) Attempt any two.

(15)

- A) State various determinants of money supply.
- B) Explain the motives of demand for money.
- C) What is liquidity trap? Write the limitations of Liquidity Preference theory of rate of interest?

Q.3) Attempt any two.

(15)

- A) What is inflation? And how is rate of inflation measured ?
- B) Explain the causes of inflation.
- C) State the various measures to control inflation.

Q.4) Attempt any two.

(15)

- A) State the factors affecting liquidity of commercial banks.
- B) What are the objectives of fiscal policy?
- C) Explain the derivation of LM curve.

Q.5.A) State whether following statements are true or false with reasons.

(any four)

(8)

- 1) Trade cycles are recurring.
- 2) The concept of multiplier has no limitations.
- 3) Transactions demand for money is income elastic.
- 4) Savings decreases velocity of circulation of money.
- 5) Phillips curve shows relationship between unemployment and inflation.
- 6) Bank rate is increased to control inflation.
- 7) If the operating cost of commercial bank is high, their profitability increases.
- 8) IS curve shows equilibrium in money market.

B) Choose the correct answers and rewrite the statements.

(any seven)

(7)

- 1) During _____ phase output, employment and income declines.
 - a) prosperity b) depression c) recovery

NOIOAER

- 2) The impact of _____ is seen in the concept of supermultiplier.
a) multiplier & accelerator b) multiplier & investment c) multiplier & savings
- 3) If Marginal propensity to consume is 0.8, then investment multiplier is _____.
a) 5 b) 2 c) 2.5
- 4) Traditional approach of money supply includes _____.
a) currency b) National Savings Certificate. C) Post Office Saving Deposits.
- 5) Liquidity preference theory of rate of interest has been explained by _____.
a) Keynes. b) Marshall . c) Pigou
- 6) According to Keynes interest is a _____ factor.
a) real. b) monetary. c) fiscal.
- 7) Due to inflation value of money _____.
a) increases b) decreases c) remains constant.
- 8) The idea that inflation is a post full employment phenomenon was stated by _____.
a) Keynes b) Marshall c) Smith.
- 9) Excess of money supply and inflation has _____ relation.
a) negative b) positive c) zero
- 10) _____ is an asset of commercial bank.
a) Investment b) Reserves and surpluses c) Deposits
- 11) _____ is a liability of commercial bank.
a) Deposits b) Investments c) Loans and advances
- 12) Increase in _____ shifts the IS curve to the right.
a) public expenditure b) money supply c) taxes

- सूचना:- १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.
३) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र. १) कोणतेही दोन सोडवा. १५
- अ) बंदिस्त अर्थव्यवस्थेतील उत्पन्नाचा चक्राकार प्रवाह स्पष्ट करा.
ब) व्यापार चक्राच्या तेजी / समृद्धी अवस्थाची चर्चा करा.
क) खुल्या अर्थव्यवस्थेतील उत्पन्नाचा समतोल निश्चिती स्पष्ट करा.
- प्र. २) कोणतेही दोन सोडवा. १५
- अ) पैशाच्या पुरवठ्याचे विविध निर्धारक विशद करा.
ब) पैशाच्या मागणीचे हेतू स्पष्ट करा.
क) रोखता सापळा म्हणजे काय? व्याजच्या रोखता प्राधान्य सिद्धांताचे दोष लिहा.
- प्र. ३) कोणतेही दोन सोडवा. १५
- अ) चलनवाढ म्हणजे काय व त्याचा दर कसा मोजला जातो?
ब) चलनवाढीची कारणे स्पष्ट करा.
क) चलनवाढ रोखण्याचे विविध उपाय सांगा.
- प्र. ४ अ) कोणतेही दोन सोडवा. ८
- अ) व्यापारी बँकांची रोखता ठरवणारे घटक विशद करा.
ब) राजकोषीय धोरणाची उद्दिष्ट्ये कोणती आहेत?
क) 'LM' वक्र कसा काढला जातो ते स्पष्ट करा.
- प्र. ५ अ) पुढील विधाने चूक किंवा बरोबर आहेत ते सकारण सांगा. (कोणतेही चार) ८
- १) व्यापारचक्रे आवर्ती असतात.
२) गुणक संकल्पनेच्या कोणत्याही मर्यादा नाहीत.
३) व्यवहार हेतूची पैशाची मागणी उत्पन्न लवचिक असते.
४) बचतीमुळे चलनाचा भ्रमणवेग कमी होतो.
५) फिलीप्स वक्र बेकारी व चलनवाढ यातील संबंध दर्शवितो.
६) भाववाढ रोखण्यासाठी बँक दर वाढवला जातो.
७) व्यापारी बँकाचा कार्यकारी खर्च जर जास्त असेल तर, त्यांची लाभता वाढते.
८) IS वक्र मुद्रा बाजारातील समतोल दर्शवितो.
- ब) योग्य उत्तरे निवडून, विधाने पुन्हा पूर्ण लिहा. (कोणतेही सात) ७
- १) --- अवस्था मध्ये उत्पादन, रोजगार व उत्पन्नात घट होते.
- अ) समृद्धी ब) मंदी क) पुननिर्माण

NOIDAER

- २) सर्वोत्तम गुणक या संकल्पनेत ---- चा परिणाम दिसतो.
अ) गुणक व प्रवेग ब) गुणक व गुंतवणूक क) गुणक व बचत
- ३) जर सीमांत उपभोग प्रवृत्ती ०.८ असेल, तर गुंतवणूक गुणक ---- असते.
अ) ५ ब) २ क) २.५
- ४) परंपरागत दृष्टीकोनातून पैशाच्या पुरवठ्यात ---- चा समावेश होतो.
अ) चलन ब) राष्ट्रीय बचत पत्रे क) पोस्टातील बचत ठेवी
- ५) व्याजाचा रोखता प्राधान्य सिद्धांत ----- यांनी स्पष्ट केले आहे.
अ) केन्स ब) मार्शल क) पिगू
- ६) केन्सच्या मते व्याज हा ---- घटक आहे.
अ) वास्तव ब) मौद्रिक क) राजकोषीय
- ७) भाववाढीमुळे पैशाचे मूल्य -----
अ) वाढते ब) घटते क) स्थिर राहते
- ८) भाववाढ ही पूर्ण रोजगारानंतरची परिस्थिती आहे असे मत ---- यांनी मांडले.
अ) केन्स ब) मार्शल क) स्मिथ
- ९) पैशाचा अतिरिक्त पुरवठा व चलनवाढ यांचा संबंध ----- असतो.
अ) ऋण ब) धन क) शून्य
- १०) ----- ही व्यापारी बँकाची जिंदगी होय.
अ) गुंतवणूक ब) राखीव निधी व वाढावा क) ठेवी
- ११) ----- ही व्यापारी बँकेची देय्यता होय.
अ) ठेवी ब) गुंतवणूक क) कर्ज व अग्रिम रक्कम
- १२) ----- मधील वाढीमुळे IS वक्र उजवीकडे सरकतो.
अ) सार्वजनिक खर्च ब) पैशाचा पुरवठा क) कर

0-0-0